

Lausunto Virtain Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 03.09.2024 § 80
601/00.04.03/2023

Rakennus- ja ympäristölautakunta 20.6.2023

Hanke

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisesti Ilmatar Oy:n Pirkanmaan maakunnassa Virroille suunniteltavasta Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Suunniteltu hankealue sijoittuu Virtain kaupungin luoteisrajalle ja Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien rajalle. Alueen kokonaispinta-ala on noin 2850 hehtaaria ja suunniteltujen voimaloiden määrä enintään 18 voimalaa. Voimaloiden yksikköteho on 7-10 megawattia (MW), jolloin kokonaisteho on noin 126-180 megawattia (MW). Tuulivoimapuiston vuotuinen sähköntuotanto tulisi tällöin olemaan noin 360-515 gigawattituntia GW). Hankkeeseen sisällytetään lisäksi optio aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittamisesta tuulivoimahankealueen länsi- ja luoteisosiin. Mahdollisten aurinkovoimaloiden kokonaistehoksi arvioidaan noin 80-100MWp. Vuosittainen tuotto olisi enintään noin 72-90 GWh.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ympäristövaikutusten arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että suunnitteilla olevan toiminnan ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. **Ympäristövaikutuksen arviointiohjelma** on suunnitelma, jossa avataan, miten ympäristövaikutusten arviointi tehdään. Ohjelmassa tulee kuvata hanke, hankkeen vaihtoehdot, selvittävät vaikutukset ja kertoa miten hankkeesta tiedotetaan ja osallistetaan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja järjestöt.

Arvioitavat vaihtoehdot

Tarkasteltavana on kaksi varsinaista VE1 ja VE2 vaihtoehtoa ja ns. nolla vaihtoehto, jossa hanketta ei toteuteta. VE1 sisältää 18 tuulivoimalaa, kokonaiskorkeus enint. 320 metriä ja yksikköteho 7-10 MW. Lisäksi hankealueelle rakennetaan kaksi aurinkovoima-alueita, joiden kokonaispinta-ala on noin 105 hehtaaria. VE2 vaihtoehdossa alueelle rakennetaan enintään 14 uutta tuulivoimalaa, kokonaiskorkeus enintään 320 metriä ja yksikköteho noin 7-10 MW. Lisäksi hankealueelle rakennetaan yksi noin 84 hehtaarin kokoinen aurinkovoima-alue. Hankkeen sähkönsiirto tullaan toteuttamaan vaihtoehdossa SVEA Fingrid Oyj:n suunnittelulla olevaan Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtolinjaan 110 kV tai 400 kV ilmajohtolla. Toinen vaihtoehto (SVEB) sähkönsiirtoreitille on uusi 32 km pitkä 110 kv tai 400 kV voimajohtolinja Parkanon uudelle sähköasemalle.

Huomioita

Parkanon kaupungin alueella hankkeella on vaikutusta lähinnä sähkönsiirtoreittien sijoittumisen osalta Parkanon alueelle. Hankkeen

molemmat sähkösiirtoreitti-vaihtoehdot on suunniteltu toteutettavan siten, että ne liitetään Fingridin Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtolinjaan. Molemmat sähkösiirtovaihtoehdot on suunniteltu toteutettavan ilmajohtoina. Hankkeen sähköverkkoliityntä on ensisijaisesti tarkoitus toteuttaa Ilmatar Lylyharjun Oy:n Lylyharjun tuulivoimahankkeen kanssa 110 kV tai 400 kV ilmajohtona. Kuvassa 4.3 Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen alustavat sähkösiirtoreittivaihtoehdot SVEA vaihtoehto kulkee Lylyharjun tuulivoima-alueen länsipuolelta kohti etelää Kihniön ja Parkanon rajan tuntumassa. Noin 90 metrin päässä voimajohtolinjasta on Parkanon puolella Madesjärven rantakaava. Vaihtoehto SVEB ylittää Parkanon kaupungin rajan Louhinevan etäläpuolelta ja yhtyy Fingridin voimalinjaan. Vaihtoehdon SVEB läheisyyteen noin 460 metrin etäisyydellä sijaitsee Kuivasjärven rantakaava. Vaihtoehto A lävistää Louhinnevan ja osin Louhinevan suoalueet. Louhineva on 3 kilometriä pitkä ja 300-500 metriä leveä osin luonnontilainen neva. Vuonna 2017 Louhineva säästy turpeennostolta, kun Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri muistutti alueen erityisistä luonnonarvoista yhdessä Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistyksen ja 73 muun muistuttajan kanssa, eikä lupaa myönnetty. Tuuramäen sähkösiirtoreitit yhtyvät Fingridin suunniteltuun pohjoisempaan voimajohtoon, joten itsestään Tuuramäen voimajohtojen ei Parkanon kaupungin puolella arviolta ole suurempaa vaikutusta. Parkanon kannalta Fingridin pohjoisempi voimajohtolinjaus on arviolta vähemmän vaikutuksia aiheuttava kuin etelämpää Käenkosken ylitse kulkeava linjaus, kun arvioidaan linjan sijoittumista asutukseen nähden. Louhinnevan ja Louhinevan osalta voimalinjojen sijoittaminen siten, että suoalueet säilyvät mahdollisimman koskemattomina, tulee ottaa linjan sijoittamisessa huomioon.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö Tuuramäki

Tiedoksi yrityksille

Yva- kuulutus

Virrat Tuuramäki YVA- ohjelma

YVA-ohjelman liite, petolinnut/ salassa pidettävä

Valmistelija:

rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen

p.044 7865 651

Esittelijä	Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta pyytää hanketoimijaa huomioimaan häiriintyvät kohteet, kuten rantakaava-alueet ja arvokkaat luontoalueet voimajohtoreittien lopullisessa suunnittelussa siten, että uusiutuvan energian rakentamista tukevien rakenteiden vaikutuksen luonnonarvoille olisivat mahdollisimman vähäiset.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 03.09.2024
601/00.04.03/2023

Pirkanmaan Ely-keskus pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Virtain Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahanke. PIRELY /14582/2022.

Arviointiselostuksesta käy ilmi, että voimaloiden lukumäärää on vähennetty arviointiohjelmassa esitetystä määrästä. Toteutusvaihtoehdossa VE1 voimaloiden lukumäärää on laskettu 18 voimalasta 16 voimalaan. Sitä vastoin arviointiohjelman mukaista alueelle suunnittelun aurinkovoimala-alueen pinta-alaa on suurennettu 105 hehtaaria 387 hehtaariin. Vaihtoehdossa VE2 tuulivoimaloiden lukumäärää on laskettu yhdellä (1) kappaleella. Aurinkovoimalalle varattua aluetta on tässä vaihtoehdossa kasvatettu 84 hehtaaria 105 hehtaariin.

Parkanon osalta vaikutukset Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimapuistosta välittyvät lähinnä alueelta tulevien sähkönsiirtoreittien yhteydessä. Oletettavasti toteutukseen valittu vaihtoehto määrittää sähkönsiirtoon tarvittavan linjan koon 110 kV vai 400 kV? Sähkönsiirtoreitti SVEA kulkee lähellä Iso-Madesjärven ranta-alueita. Alueella on voimassa Iso-Madesjärven rantakaava. SVEB menee läheltä Kuivasjärven rantakaava-alueita. Molemmat reitit halkovat myös luonnontilaisia suoalueita Louhinevaa ja Louhinnevaa. Reittivaihtoehdon SVEA välittömään läheisyyteen sijoittuu myös 2 kiinteä muinaismuistokohdetta, Isomäki (luontainen kivikko) sekä Hautakangas (tervahauta). Vaihtoehdon SVEB lähelle osuus myös kaksi muinaismuistoa, Lahti (tervahauta) ja Antti Kokon mäki (tervahauta). Nämä kaikki sijaitsevat muutamien kymmenien metrien päässä sähkönsiirtolinjoista. Arviointiselostuksessa todetaan, että voimajohtoreittivaihtoehtojen SVEA ja SVEB vaikutusalueella arkeologisen kulttuuriperinnön herkkyys on kohtalainen. Lähimmät arkeologiset kulttuuri-perintökohteet sijaitsevat välittömästi tulevan johtoalueen ulkopuolella. Lähimmät kohteet ovat 32 metrin etäisyydellä reitistä SVEA ja 36 metrin etäisyydellä reitistä SVEB. Lähimmät kohteet merkitään maastossa ja huomioidaan rakentamisvaiheessa. Häiriöherkkien kohteiden osalta hanketoimijan tulee tarkemmin määrittellä, millä toimenpiteillä varmistutaan, että häiriöherkät kohteet säilyvät ennallaan. Toteama lähimmät kohteet merkitään maastossa ja huomioidaan rakentamisvaiheessa on hyvin suurpiirteinen.

Miten hanketoimija välittää tiedon aliurakoitsijoille ja konkreettisesti varmistuu, että rakentamisvaiheessa kohteet huomioidaan.

Maisemalliset vaikutukset

Voimajohtoreittivaihtoehto SVEA sijoittuu yli 2/3 matkalla uuteen johtokäytävään. Reitti on suurelta osin sulkeutunutta metsämaastoa ja vaikutus lähinnä paikallinen. Reittivaihtoehto sijoittuu yli 600 metrin päähän Käskyvuoresta, sen pohjoispuolelle. Käskyvuoren näköalatornille on matkaa runsaat 700 metriä. Voimajohtoreitti tekee arven näkötorresta avautuvaan erämaahenkiseen vihreyteen. Kyseessä on kaukomaisema-vaikutus. Iso-Madesjärven eteläpuolella voimajohtoreitti sijoittuu nykyisen voimajohdon vierelle. Sulkeutuneilla osuuksilla vaikutus on paikallinen ja melko vähäinen. Avoimilla osuuksilla se vaihtelee vähäisestä kohtalaiseen.

Tässä hankkeessa voimajohtoreittien lieventämistoimenpiteet eivät ole välttämättömiä. Suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu kummassakin vaihtoehdossa pääosin metsäisille alueille, joissa maiseman muutokset jäävät vähäisiksi, eikä lieventämistoimenpiteille ole siten tarvetta, todetaan arviointiselostuksessa.

Käskyvuoren näkötornilta avautuvan erämaahenkisen maiseman tuhoutuminen on negatiivinen asia ja tältä osin lieventämistoimenpiteet ovat tarpeellisia. Todennäköisesti niiden jälkeenkin johtoreitti tulee näkymään näkötorresta.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö

Yhteysviranomaisen lausunnon lausunnon huomioon ottaminen

Vaikutusalueen herkkyuden/ arvon määrittämisessä käytetyt kriteerit

Aurinkovoimama-alueiden rakennuspaikat ja huoltotiet

Näkymäalueanalyysi ja havainnekuva sovitteet

Argeologin inventointi 2022

Sähkösiirtoreittien ja aurinkopuistoalueiden inventointi 2023

Tuulivoima-alueen lisäalueet- arkeologinen tarkastelu

Luonto- ja linnustoselvitys liitteinen

Joutsenjärvi Natura-arviointi

Pirjatanneva Natura-arviointi

Iso-Kurjenmetsä Natura-arviointi

Päretkivenneva- Teerineva-Pohjoisneva Natura-arviointi

Asukaskyselyn yhteenveto

Tuulivoimahankkeen meluselvitys VE1

Tuulivoimahankkeen meluselvitys VE2

Tuulivoimahankkeen välkeselvitys VE1

Tuulivoimahankkeen välkeselvitys VE2

Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-selostus

Yhteysviranomaisen lausunto yva-ohjelmasta

Valmistelija:

rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen p. 044 7865 651

Esittelijä

Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo-Manninen

Päätösehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta pyytää hanketoimijaa yksilöimään ne toimenpiteet, millä sähkönsiirtoreitin läheisyyteen sijoittuvat maisemallisesti arvokkaat kohteet sekä muinaismuistokohteet huomioidaan siten, että ne eivät kärsi rakentamisesta. Arviointiselostuksesta ei käy ilmi tosiasialliset toimenpiteet kohteiden suojelemiseksi. Myös rantakaava-alueet ja arvokkaat luontoalueet tulee huomioida lopullisessa suunnittelussa ja esittää konkreettisia toimenpiteitä haittojen torjumiseksi tai pienentämiseksi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.